

СХВАЛЕНО

педагогічною радою
комунального закладу
«Піщанський навчально -
Реабілітаційний центр»
Вінницької обласної Ради
протокол №11 від 30.05.2024

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор комунального закладу
«Піщанський навчально-
реабілітаційний центр»
Вінницької обласної Ради
О.В.Ацеховська
30.05.2024

Освітня програма
комунального закладу
«Піщанський навчально-реабілітаційний центр»
Вінницької обласної Ради
на 2024-2025 навчальний рік

ЗМІСТ

ВСТУП	2
РОЗДІЛ I. Вимоги до осіб які можуть розпочати навчання за освітньою програмою.....	5
РОЗДІЛ II. Загальний обсяг навчального навантаження на відповідному рівні, його розподіл між освітніми галузями та роками навчання	7
РОЗДІЛ III. Навчальний план	13
РОЗДІЛ IV Перелік навчальних програм	17
РОЗДІЛ V. Опис результатів навчання учнів з навчальних предметів	24
РОЗДІЛ VI. Організація індивідуального навчання	34
РОЗДІЛ VII. Опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання	35

ВСТУП

Освітня програма Комунального закладу «Піщанський навчально-реабілітаційний центр» Вінницької обласної Ради для дітей з особливими освітніми потребами на 2024\2025 навчальний рік є наскрізною, охоплює освіту I ступеня (початкова освіта), II ступеня (базова середня освіта) та розроблена на виконання:

- Конституції України ;
- Закону України «Про освіту»;
- Закону України «Про повну загальну середню освіту»;
- постанов Кабінету Міністрів України : від 21.08.2013 року №607 «Про затвердження державного стандарту початкової загальної освіти для дітей з особливими потребами», від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти», від 23.11.2011 року №1392 «Про затвердження державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти»;
- наказу Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 р. №144 «Про затвердження державних санітарних норм і правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів»;
- «Положення про навчально-реабілітаційний центр», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 р. №221, зі змінами від 03.11.2021 року №1132.

Освітня програма Комунального закладу «Піщанський навчально-реабілітаційний центр» Вінницької обласної Ради сформована на основі Типових освітніх програм:

- **ПОЧАТКОВА ОСВІТА – 1-4 класи** - відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 19.09.2022 року № 836 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 та 3-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб із порушеннями інтелектуального розвитку та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України»;
- **БАЗОВА СЕРЕДНЯ ОСВІТА – 5-7 клас**- відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 07.12.2021 року № 1317 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-10 (11) класів спеціальних закладів середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами» (додаток 14);

- **БАЗОВА СЕРЕДНЯ ОСВІТА – 8-А, 8-Б, 10 класи** – відповідно наказу МОН від 12.06.2018 р. №627 «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами» (8-А, 10 класи таблиця 6, 8-Б клас таблиця 18);

- критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів з порушеннями інтелектуального розвитку /авт.: О.В.Чеботарьова, Г.О. Блеч, І.В. Гладченко. С.В. Трикоз, І.В. Бобренко та ін.: За ред : О В Чеботарьової, І В Гладченко. - К., ІСП НА ІІН України, 2020 рік;

- критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів 5-10 класів з порушеннями інтелектуального розвитку /авт.: О.В.Чеботарьова, Г.О. Блеч, І.В. Гладченко. С.В. Трикоз, І.В. Бобренко та ін.: За ред : О В Чеботарьової, І В Гладченко. - К., ІСП НА ІІН України, 2020 рік;

- Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13 квітня 2011 р. № 329 (zareєстровано в Міністерстві юстиції України від 11 травня 2011 р. за № 566/19304), та Орієнтовних вимог оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 21 серпня 2013 р. № 1222.

- наказу Міністерства освіти і науки України від 13.04 2011 № 329 «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень» учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти»

Комунальний заклад «Піщанський навчально-реабілітаційний центр» Вінницької обласної Ради забезпечує здобуття повної загальної середньої освіти на таких рівнях:

- початкова освіта - 1-4 класи;
- базова середня освіти – 5-10 класи.

Освітній процес у навчальному закладі в 2024-2025 роках організований за такими циклами відповідно до рівнів освіти:

- перший цикл початкової освіти – адаптаційно-ігровий (1-2 класи);
- другий цикл початкової освіти - основний (3-4 класи);
- перший цикл базової середньої освіти – адаптаційний (5-6 клас);
- базова середня освіти – 7-10 класи

Мета освітньої програми. Освітня програма Комунального закладу «Піщанський навчально-реабілітаційний центр» Вінницької обласної Ради I ступеня окреслює підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової загальної

освіти для дітей з особливими освітніми потребами, та має на меті забезпечити передумови для подолання порушень психофізичного розвитку, засвоєння учнями (вихованцями) програмового матеріалу, особистісне становлення учнів, розвиток їхніх пізнавальних здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, пізнавальної активності, що забезпечують їхню готовність до життя в демократичному суспільстві, продовження навчання в основній ланці школи.

Освітня програма Комунального закладу «Піщанський навчально-реабілітаційний центр» Вінницької обласної Ради II ступеня окреслює підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом повної загальної середньої освіти (5-7 класи) та Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти (8-А.8-Б, 10 класи) і має на меті покращення якості спеціальної освіти, перетворення її на засіб формування, соціалізації та адаптації здобувачів освіти до життя в умовах швидкоплинних змін в державі.

Завдання освітньої програми:

- забезпечення відповідності освітньої програми вимогам Державного стандарту початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами;
- забезпечення наступності початкової та базової загальної середньої освіти за спеціальною програмою;
- забезпечення доступності здобуття якісної спеціальної освіти, досягнення запланованих результатів освоєння освітньої програми всіма здобувачами освіти, в тому числі дітьми з інвалідністю;
- встановлення вимог до виховання і соціалізації здобувачів освіти як частини освітньої програми і відповідного посилення виховного потенціалу закладу, забезпечення індивідуалізованого психолого-педагогічного супроводу кожного здобувача освіти, формування освітнього базису, заснованого не тільки на знаннях, але і на відповідному культурному рівні розвитку особистості, створення необхідних умов для її самореалізації;
- забезпечення ефективного поєднання урочних та позаурочних форм організації освітнього процесу, взаємодії всіх учасників освітніх відносин;
- виявлення і розвиток здібностей здобувачів освіти, їх інтересів через систему клубів, секцій, студій та гуртків, суспільно корисну діяльність, в тому числі з використанням можливостей освітніх організацій додаткової

освіти;

- участь учнів, їх батьків (законних представників), педагогічних працівників та громадськості в проектуванні і розвитку соціального середовища в закладі;

- збереження, відновлення та зміцнення фізичного, психологічного та соціального здоров'я учнів, забезпечення їх безпеки.

Освітня програма визначає:

- 1) вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою;
- 2) загальний обсяг начального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, а також розподіл навчального навантаження між освітніми галузями за роками навчання;
- 3) навчальний план, що передбачає розподіл годин між обов'язковими для вивчення навчальними предметами певної освітньої галузі, які можуть вивчатися окремо та/або інтегровано з іншими предметами;
- 4) перелік навчальних програм, затверджених педагогічною радою, що містить опис результатів навчання учнів з навчальних предметів (інтегрованих курсів);
- 5) опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання;
- 6) інші складові, що враховують специфіку та особливості освітньої діяльності.

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації у закладі єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової, повної загальної, базової і повної загальної середньої освіти

РОЗДІЛ І. ВИМОГИ ДО ОСІБ, ЯКІ МОЖУТЬ РОЗПОЧАТИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ

Класи (групи) формуються з урахуванням наявних порушень розвитку учнів (вихованців) та з дотриманням граничної наповнюваності.

Зарахування дітей до початку і впродовж навчального року здійснюється виключно на вільні місця.

Зарахування дітей з ООП (порушення слуху, порушення інтелектуального

розвитку) здійснюється відповідно до наказу директора, що видається на підставі заяви про зарахування одного з батьків дитини або її законних представників.

До заяви додаються:

- копія свідоцтва про народження дитини;
- довідка за формою первинної облікової документації № 086-1/о «Довідка учня загальноосвітнього навчального закладу про результати обов'язкового медичного профілактичного огляду», затвердженою наказом Міністерства охорони здоров'я України від 16 серпня 2010 року № 682, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 10 вересня 2010 року за № 794/18089;
- карта профілактичних щеплень, заповнена за формою первинної облікової документації № 063/о «Карта профілактичних щеплень», затвердженою наказом Міністерства охорони здоров'я України від 10 січня 2006 року № 1, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 08 червня 2006 року за № 686/12560 (надається за умови відсутності медичних протипоказань до проведення профілактичних щеплень);
- довідка від лікаря-педіатра або сімейного лікаря закладу охорони здоров'я, у якому спостерігається дитина, для дітей дошкільного віку;
- висновок інклюзивно-ресурсного центру про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини;
- висновок лікарсько-консультативної комісії про встановлення дитині інвалідності (за наявності);
- індивідуальна програма реабілітації особи (дитини) з інвалідністю (за наявності);
- оригінал або копія відповідного документа про освіту (крім учнів першого і другого класів) за відповідний клас, документ, що підтверджує здобуття освіти;
- висновок сурдолога;
- висновок психіатра (для осіб з порушеннями інтелектуального розвитку);
- рішення органу опіки та піклування (для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування).

Зазвичай, навчання розпочинається з 6-7 років, в окремих випадках може бути допущення перевищення віку на 1-3 роки, тривалість здобуття початкової освіти може бути подовжена (відповідно до особливостей розвитку та стану здоров'я). Предметні компетентності для учнів з різним рівнем порушень мають диференційований характер. Зміст навчання добирається індивідуально, у відповідності до пізнавальних можливостей та з врахуванням найближчої зони розвитку кожної дитини. Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, розвитку пізнавальної діяльності, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури,

пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Вимоги для здобувачів освіти, які розпочинають у базовій середній школі – здобута (завершена) початкова освіта.

Зарахування для здобуття певного рівня освіти здійснюється на основі наказу МОН від 01.08.2018 року №831 «Про затвердження порядку зарахування осіб з особливими освітніми потребами до спеціальних закладів освіти, їх відрахування, переведення до іншого закладу освіти».

РОЗДІЛ II. ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ВІДПОВІДНОМУ РІВНІ. ЙОГО РОЗПОДІЛ МІЖ ОСВІТНІМИ ГАЛУЗЯМИ ТА РОКАМИ НАВЧАННЯ

Мовою освітнього процесу у закладі є державна мова. Повноцінність початкової, базової та повної загальної освіти здобувачів освіти комунального закладу «Піщанський навчально-реабілітаційний центр» Вінницької обласної ради забезпечується через реалізацію інваріантної частини навчального плану та корекційно-розвиткових занять.

Програму початкової освіти побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Освітня програма початкової освіти окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Державний стандарт початкової освіти складається з освітніх галузей: «Мовно-літературна», «Математична», «Природнича», «Соціальна і здоров'язбережувальна», «Громадянська та історична», «Технологічна», «Інформатична», «Мистецька», «Фізкультурна», які реалізуються через навчальні предмети:

Освітні галузі	Реалізуються через навчальні предмети	Класи
Мовно-літературна	Українська мова та літературне читання	2, 3, 4
Математична	Математика	2, 3, 4
Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична	Я досліджую світ	2, 3, 4
Технологічна	Трудове навчання	2, 3, 4
Мистецька	Мистецтво (інтегрований курс)	2, 3, 4
	Образотворче мистецтво	
	Музичне мистецтво	
Фізкультурна	Фізична культура	2, 3, 4

Наступна ланка шкільної освіти – базова загальна середня освіта.

Інваріантна частина навчального плану забезпечує соціально-необхідний для кожного здобувача освіти обсяг і рівень компетентностей та всебічний розвиток.

Державний стандарт базової загальної середньої освіти складається з освітніх галузей «Мовно-літературна», «Математика», «Природнича», «Соціальна і здоров'язбережувальна», «Мистецька», «Технологічна», «Фізична культура», «Громадянська та історична» «Інформатична», які реалізуються через навчальні предмети.

Освітні галузі	Реалізуються через навчальні предмети	Класи
Мовно-літературна	Українська мова	5-10
	Українська література	5-10
	Зарубіжна література	8-А,6-А, 10
	Іноземна мова	8-А,6-А, 10
	Українська жестова мова	8-А,6-А, 10
Математика	Математика	5-7
	Алгебра	8-А, 10
	Геометрія	8-А, 10
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	5-6
	Природознавство	8-Б
	Біологія	8-А,10
	Географія	7-10
	Фізика	8-А, 10

	Хімія Фізика і хімія в побуті	8-А, 10 7, 8-Б
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти Історія України Всесвітня історія Основи правознавства	5-6 7-10 8-А,6-А, 10 10
Мистецтво	Образотворче мистецтво Мистецтво Музичне мистецтво	8-Б 5-8-А, 10 8-Б
Технологічна	Технології Трудове навчання	5- 7 8-10
Інформатична	Інформатика	5-10
Соціальна і здоров'язбережувальна	Основи здоров'я Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут» Етика	8-10 5- 7 6-А
Фізична культура	Фізична культура	5-10

Фізичний розвиток учнів забезпечується проведенням уроків фізичної культури, занять з ритміки, лікувальної культури. Навчання дітей з особливими освітніми потребами здійснюється за спеціальними навчальними програмами та (або) за індивідуальною програмою. Здійснюється адаптація змісту освіти до пізнавальних можливостей учнів, що виявляється у зменшенні обсягу матеріалу, його спрощенні за характером та структурою.

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти на 2024-2025 навчальний рік відображено у таблицях. Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями та роками навчання.

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів початкової освіти
(таблиця 1) :

Освітні галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин на тиждень та рік		
		2 клас	3 клас	4 клас
Мовно-літературна	на тиждень	7	7	7
	на рік	245	245	245
Математична	на тиждень	4	4	4
	на рік	140	140	140
Природнична .Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична	на тиждень	4	4	4
	на рік	140	140	140
Технологічна, інформатична	на тиждень	2	2	2

	на рік	70	70	70
Мистецька	на тиждень	2	2	2
	на рік	70	70	70
Фізкультурна	на тиждень	3	3	3
	на рік	105	105	105
Корекційно-розвиткова робота	на тиждень	8	8	8
	на рік	280	280	280
Усього	на тиждень	30	30	30
	на рік	1050	1050	1050
Гранично допустиме навантаження (без КРР і ФК)	на тиждень	21	22	22
	на рік	735	770	770

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів базової середньої освіти 5-7 клас (таблиця 2):

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин на тиждень та рік			
		5	6-А	6-Б	7
Мовно-літературна	на тиждень	5		5	5
	на рік	175	402,5	175	175
Математична	на тиждень	5	5	4	4
	на рік	175	175	140	140
Природнична	на тиждень	2	3	2	2
	на рік	70	105	70	70
Соціальна і здоров'язбережувальна	на тиждень	1	1	1	0,5
	на рік	35	35	35	17,5
Громадянська та історична	на тиждень	1	2	1	2
	на рік	35	70	35	70
Технологічна	на тиждень	6	1,5	10	11
	на рік	210	50,5	350	385
Інформатична	на тиждень	2	1	2	2
	на рік	70	35	70	70
Мистецька	на тиждень	2	1,5	2	2

	на рік	70	50,5	70	70
Фізична культура	на тиждень	3	3	3	3
	на рік	105	105	105	105
Корекційно-розвиткові заняття	на тиждень	5	8	5	5
	на рік	175	280	175	175
Усього (без корекційно-розвиткових занять)	на тиждень	27	29,5	30	31,5
	на рік	945	1032,5	1050	1102,5
Додаткові години на вивчення предметів			1,5		
Гранично допустиме навчальне навантаження					
	на тиждень	25	28	28	30
	на рік	875	980	980	1050

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів базової середньої освіти(таблиця 3)

Освітні галузі	Навчальне навантаження	Кількість годин на тиждень та рік		
		8-А	8-Б	10
Мови і літератури	на тиждень	8	5	8
	на рік	280	175	280
Суспільствознавство	на тиждень	2	2	3
	на рік	70	70	105
Математика	на тиждень	4	4	4
	на рік	140	140	140
Природознавство	на тиждень	8	6	7
	на рік	280	210	245
Мистецтво	на тиждень	1	2	1
	на рік	35	70	35
Технології	на тиждень	3	8	4
	на рік	105	280	140
Здоров'я і фізична культура	на тиждень	3	3	3
	на рік	105	105	105
Корекційно-розвиткові заняття	на тиждень	7	5	5
	на рік	245	175	175
Усього	на тиждень	30	31	31
	на рік	1050	1085	1085

Гранично допустиме навантаження	на тиждень	32	32	32
	на рік	1050	1120	1120

Інваріантна складова навчальних планів включає години корекційно-розвиткових занять.

Корекційна складова є наскрізною лінією освітнього процесу, яка реалізується через ігрову, навчальну діяльність, виховну роботу, роботу з батьками, ранкові зустрічі, розмовні хвилинки, фонетичну ритміку, хвилинки психоемоційного розвантаження, проектну діяльність.

Заходи з педагогічної реабілітації складаються з проведення корекційно-розвиткової роботи, а саме: розвиток слухового сприймання та формування вимови, розвиток слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови, розвиток зорового сприймання, тактильних відчуттів, розвиток мовлення, корекція пізнавальної діяльності, формування навичок просторового орієнтування, соціально-побутове орієнтування, формування компенсаторних способів діяльності, практичне використання сформованих компетентностей, розвиток комунікативної діяльності і творчості, фізичний розвиток.

Основні завдання корекційно-розвиткових занять:

- 1) формування особистісних якостей дитини, розвиток і корекція всіх психічних процесів, сприяння психологічній адаптації та соціальної реабілітації дітей;
- 2) розвиток та подолання порушень усного та писемного мовлення;
- 3) корекція та розвиток рухових порушень та недоліків фізичного розвитку, формування вмінь диференціювати рухи відповідно до ступеня мускульних навантажень, темпу рухів, підпорядкування рухів музиці.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи: розвиток мовлення, соціально-побутове орієнтування, лікувальна фізична культура, ритміка.

Варіативна складова навчальних планів використовується на посилення предметів інваріантної складової. У такому разі розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми програми предмета здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується керівником закладу освіти чи його заступником. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години.

РОЗДІЛ ІІІ. НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Режим роботи навчального закладу: п'ятиденний

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОГО РОКУ

Навчальні заняття організуються за семестровою системою:

Структурна частина навчального року		Період
І семестр		з 02 вересня по 20 грудня 2024 р.
ІІ семестр		з 06 січня по 30 травня 2025 року
Канікули	осінні	з 28 жовтня по 03 листопада 2024 року
	зимові	з 21 грудня 2024 року по 06 січня 2025 року
	весняні	з 24 березня по 30 березня 2025 року

Дата вручення документів про освіту буде визначена додатково.

Передбачається можливість вносити зміни до термінів проведення канікул, початку та завершення навчальних семестрів з огляду на епідеміологічну ситуацію, воєнний стан в країні. Продовження навчання здобувачами освіти з ООП - за більш безпечними для них формами (індивідуальною, сімейною, дистанційною).

Навчальний план для 1-4 класів створений на основі Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 19.09.2022 року № 836 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 та 3-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб із порушеннями інтелектуального розвитку та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України»

Навчальний план для початкової освіти (2-4 класи)
Комунального закладу «Піщанський навчально-реабілітаційний центр» Вінницької обласної Ради 2024/2025 н.р.

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		2	3	4	Разом
Мовно-літературна	Українська мова та літературне читання	7	7	7	21
Математична	Математика	4	4	4	12
Природнича	Я досліджую світ	4	4	4	12

Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична					
Технологічна Інформатична	Трудове навчання	2	2	2	6
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1	3
	Образотворче мистецтво	1	1	1	3
Фізкультурна*	Фізична культура	3	3	3	9
Усього:		22	22	22	66
Корекційно-розвиткова робота*	Розвиток мовлення	4	4	4	12
	Лікувальна фізкультура	1	1	1	3
	Ритміка	1	1	1	3
	Соціально-побутове орієнтування	2	2	2	6
Гранично допустиме навчальне навантаження		21	22	22	65

Навчальний план для 5-7 класів створений на основі Типової освітньої програми, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 07.12.2021 року № 1317 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-10 (11) класів спеціальних закладів середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами» (додаток 14)

Навчальний план для базової середньої освіти 5 - 7 клас
Комунального закладу «Піщанський навчально-реабілітаційний центр» Вінницької обласної Ради 2024/2025 н.р.

Освітні галузі	Орієнтований перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Рекомендована кількість годин на тиждень у класах				
		5	6-А	6-Б	7	Разом
Мовно-літературна	Українська мова	3	4	3	3	12
	Українська література	2	2	2	2	8
	Зарубіжна література		1,5			1,5
	Іноземна мова (англійська)		3			3

	Українська жестова мова		1			1
Математична	Математика	5	5	4	4	18
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2	2	-	6
	Географія	-	1	-	1	2
	Фізика і хімія в побуті	-		-	1	1
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	0,5	1	0,5	3
	Етика		0,5			0,5
	Підприємництво і фінансова грамотність	-		-	-	-
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1		1	-	2
	Історія України		2			2
	Всесвітня історія	-	-	-	2	2
	Історія України	-	-	-	-	-
Інформатична	Інформатика	2	1	2	2	7
Технологічна	Технології	6	1,5	10	11	28,5
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	2	1,5	2	2	7,5
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3	12
Разом		27	29,5	30	31,5	88,5
Корекційно-розвиткова робота	Соціальнопобутове орієнтування	2		2	2	6
	Розвиток мовлення	1		1	1	3
	Лікувальна фізкультура (ритміка)	2	2	2	2	8
	РСС та ФВ		6			6
Разом		5	8	5	5	23
Додаткові години на навчальні предмети,						
Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»			0,5		0,5	1
Етика			0,5			0,5
Технології			0,5			0,5
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи та корекційно-розвиткової роботи)		28		31	33	59
Гранично допустиме навчальне навантаження учнів		25		28	30	53

Навчальний план для 8-10 класів створений на основі Типової освітньої програми, затвердженої наказом МОН від 12.06.2018 р. №627 «Про затвердження типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами» (8-А, 10 класи таблиця 6, 8-Б клас таблиця 18)

Навчальний план для базової середньої освіти 8-Б клас
Комунального закладу «Піщанський навчально-реабілітаційний центр» Вінницької обласної Ради 2024/2025 н.р.

Освітні галузі	Навчальні предмети	Рекомендована кількість годин на тиждень у класах	
		8-Б	Разом
Мовно-літературна	Українська мова	3	3
	Українська література	2	2
Суспільствознавство	Історія України	2	2
	Я у Світі	-	-
	Основи правознавства	-	-
Математика	Математика	4	4
Природознавство	Природознавство	2	2
	Географія	2	2
	Фізика і хімія в побуті	2	2
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1
Технології	Трудове навчання	8	8
	Інформатика	1	1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1
	Фізична культура	2	2
Разом:		31	31
Корекційно-розвиткові заняття	Соціально-побутове орієнтування	2	2
	Розвиток мовлення	1	1
	Лікувальна фізкультура (ритміка)	2	2
Гранично допустиме навантаження		32	32

Навчальний план для базової середньої освіти 8-А, 10 класи
Комунального закладу «Піщанський навчально-реабілітаційний центр»
Вінницької обласної Ради 2024/2025 н.р.

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		8-А	10	Разом
Мови і літератури	Українська мова	2	- 2	4

	Українська література	2	2	4
	Українська жестова мова	2	2	4
	Іноземна мова	2	2	4
	Зарубіжна література	1	1	2
Суспільствознавство	Історія України	1	1	2
	Всесвітня історія	1	1	2
	Основи правознавства	-	1	1
Математика	Математика	-	-	-
	Алгебра	2	2	4
	Геометрія	2	2	4
Природознавство	Природознавство	-	-	-
	Біологія	2	2	4
	Географія	2	1	3
	Фізика	2	2	4
	Хімія	2	2	4
Мистецтво	Образотворче мистецтво	-	-	-
	Мистецтво	1	1	2
Технології	Трудове навчання	2	2	4
	Інформатика	1	2	3
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	2
	Фізична культура	2	2	4
Разом		30	31	61
Корекційно-розвиткові заняття	Розвиток слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови	5	3	8
	Лікувальна фізкультура (ритміка)	2	2	4
Гранично допустиме навантаження		32	32	64

РОЗДІЛ IV ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНИХ ПРОГРАМ

Перелік навчальних програм подано у таблиці :

Найменування навчальних програм навчальних дисциплін	Ким затверджено	Рік затвердження
Типова освітня програма для 1-2 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб із порушеннями інтелектуального розвитку (розроблена під керівництвом Чеботарьової О. В.)	наказ МОН від 19.09. 2022	2022
Типова освітня програма для 3-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб із порушеннями інтелектуального розвитку (розроблена під керівництвом Чеботарьової О. В.)	наказ МОН від 19.09. 2022	2022
Типова освітня програма спеціальних закладів середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами	наказ МОН від 12.06.2018 №627	2018
Типова освітня програма для 5-10(11) класів спеціальних закладів середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами (зі змінами)	наказ МОН України від 07.12.2021 №1317	2021
Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями Хайдарова О. С., Блеч Г. О.	imzo.gov.ua	2018
Програма з корекційно-розвиткової роботи «Соціально-побутове орієнтування» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями Ярмола Н.А.	imzo.gov.ua	2018
Програма з корекційно-розвиткової роботи «У світі ритмів» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями Левченко Л. Й., Гладченко І. В.	imzo.gov.ua	2018
Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізкультура» для 1-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями Бобренко І. В.	imzo.gov.ua	2018
Модельна освітня програма «Українська мова» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти із порушеннями інтелектуального розвитку (авт. Пономаренко Н.В., Тороп К.С., Ярмола Н.А.)	imzo.gov.ua	2022
Модельна навчальна програма «Українська література» для 5-6 класів спеціальних закладів	imzo.gov.ua	2022

загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (авт. Пономаренко Н.В., Тороп К.С., Ярмола Н.А.)		
Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Голуб Н. Б., Горошкіна О. М.).	imzo.gov.ua	2023
Модельна навчальна програма «Українська література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Яценко Т. О., Качак Т. Б., Кизилова В. В., Пахаренко В. І., Дячок С. О., Овдійчук Л. М., Слижук О. А., Макаренко В. М., Тригуб І. А.).	imzo.gov.ua	2023
Модельна навчальна програма «Українська мова» для 7-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (авт. Пономаренко Н.В., Тороп К.С., Анохіна О.А.)	imzo.gov.ua	2023
Модельна навчальна програма «Українська література» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (авт. Пономаренко Н.В., Тороп К.С., Ляшенко В.В.)	imzo.gov.ua	Наказом МОН від 12.03.2024 р. №313
Модельна навчальна програма «Математика» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку Прохоренко Л. І., Тороп К. С., Біневич І. В.	imzo.gov.ua	2022
Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автор Істер О.С.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)	imzo.gov.ua	2021
Модельна навчальна програма «Математика» для 7-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (авт. Біневич І.В., Тороп К.С., Глухова С.В.)	imzo.gov.ua	2023
Модельна навчальна програма «Технології (обслуговуюча праця)» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку Дорошенко Н. М., Тороп К. С., Ярмола Н. А., Терещенко В. В., Швець Н. М.	imzo.gov.ua	2022

<p>Модельна навчальна програма «Технології» для закладів загальної середньої освіти 5-6 класів Хозицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., пасічна Т.С., Приходько Ю.М.</p>	<p>imzo.gov.ua</p>	<p>2021</p>
<p>Модельна навчальна програма інтегрованого курсу «Пізнаємо природу» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку Василенко Н. А., Трикоз С. В., Калюкова Ж. С.</p>	<p>imzo.gov.ua</p>	<p>2022</p>
<p>Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу». 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Біда Д. Д., Гільберг Т. Г., Колісник Я. І.).</p>	<p>imzo.gov.ua</p>	<p>2021</p>
<p>Модельна навчальна програма «Географія» для 7-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (авт. Бондаренко О.Ю., Тороп К. С.)</p>	<p>imzo.gov.ua</p>	<p>2023</p>
<p>Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.)</p>	<p>imzo.gov.ua</p>	<p>2022</p>
<p>Модельна навчальна програма «Фізика і хімія в побуті» для 7-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (авт. Глухова С.В., Тороп К. С., Біневич І.В.)</p>	<p>imzo.gov.ua</p>	<p>2023</p>
<p>Модельна навчальна програма «Фізична культура» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку Прибега О. М., Василенко Н. А., Лапін А. В., Різченко А. В.</p>	<p>imzo.gov.ua</p>	<p>2022</p>
<p>Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Баженков Є. В., Бідний М. В., Ребрина А. А., Данільченко В. О., Коломоєць Г. А., Дутчак М. В.)</p>	<p>imzo.gov.ua</p>	<p>2024</p>
<p>Модельна навчальна програма «Фізична культура» для 7-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (авт.: Прибега О.М., Василенко Н.А., Різченко А.В.)</p>	<p>imzo.gov.ua</p>	<p>2023</p>
<p>Модельна навчальна програма «Інформатика» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку Кликова С. О..</p>	<p>imzo.gov.ua</p>	<p>2022</p>

Модельна навчальна програма «Інформатика» для 7-11 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (авт. Трокай Т.М., Гороп К.С.)	imzo.gov.ua	2023
Модельна навчальна програма. «Інформатика. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Пасічник О. В., Чернікова Л. А.).	imzo.gov.ua	2021
Модельна навчальна програма інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку Гороп К. С., Ярмола Н. А., Калюкова Ж. С.	imzo.gov.ua	2022
Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти (авт. Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л.).	imzo.gov.ua	2023
Модельна навчальна програма інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут» для 7-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (авт. Гороп К.С., Калюкова Ж.С., Скакодуб Т.С.)	imzo.gov.ua	2023
Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку Косенко Ю. М.	imzo.gov.ua	2022
Модельна навчальна програма «Історія України» для 7-9 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (авт. Гороп К. С., Василенко Б.В., Ляшенко В.В.)	imzo.gov.ua	2023
Модельна навчальна програма «Історія України. Всесвітня історія. 6 клас» для закладів загальної середньої освіти (авт. Піскарьова І. О., Бурлака О. В., Майорський В. В., Мелещенко Т. В., Щупак І. Я.).	imzo.gov.ua	2021
Модельна навчальна програма «Мистецтво» для 5-6 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (авт. Гороп К.С., Лопатіна М.В., Прядка І.Є., Шпилева Ю.І.)	imzo.gov.ua	2022

Модельна навчальна програма інтегрованого курсу «Мистецтво» для 7-9 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку (авт. Тороп К.С., Лопатіна М.В., Прядка І.Є., Шпилева Ю.І.)	imzo.gov.ua	2023
Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт. Кондратова Л. Г.).	imzo.gov.ua	2021
Програма з корекційно – розвиткової роботи «Ритміка» для 5-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку Редько Л. О., Безкоровайна Л. А., Гладченко І. В.	imzo.gov.ua	2022
Модельна навчальна програма «Ритміка» для 5-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями слуху (для глухих дітей) Вдовиченко О.А.	imzo.gov.ua	2022
Програма з корекційно - розвиткової роботи «Лікувальна фізична культура» для 5-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку Бобренко І. В.	imzo.gov.ua	2022
Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізична культура» для 5-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями слуху (для дітей зі зниженим слухом) (Форостян О. І., Лещій Н. П.)	imzo.gov.ua	2022
Програма з корекційно - розвиткової роботи «Соціально-побутове орієнтування» для 5-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей із порушеннями інтелектуального розвитку Тороп К. С., Бондаренко О. Ю., Шпилева Ю. І., Гаврилова Н. М.	imzo.gov.ua	
Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення» для 5-9 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку Хайдарова О. С., Блеч Г. О.	imzo.gov.ua	2022
Модельна навчальна програма «Етика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Пометун О.І., Ремех Т.О., Кришмарел В.Ю.) .	imzo.gov.ua	2021

Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови» для 6-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями слуху (для глухих дітей) О.Ф.Федоренко, В.В. Васильченко, Л.Ф. Юхимович	imzo.gov.ua	2022
Комплект навчальних програм для спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для глухих дітей 8-10 класи (хімія, українська література, зарубіжна література, геометрія, алгебра, інформатика, всесвітня історія, іноземна (англійська) мова, біологія, правознавство, фізика, мистецтво, фізична культура, українська мова, українська жестова мова, трудове навчання, географія, історія України, основи здоров'я) Жук В. В., Таранченко О. М., Шевченко В. М., Литвинова В. В., Адамюк Н.	imzo.gov.ua	2016
Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови для глухих дітей» для 6-10 класів загальноосвітніх навчальних закладів (спеціальних та з інклюзивним навчанням), навчально-реабілітаційних центрів (Федоренко О. Ф., Васильєва В. В., Юхимович Л. Ф., Ільченко Е. С.).	наказ МОН від 12.06.2018 №627	2016
Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізична культура» для 5-10 класів спеціальних ЗНЗ для глухих дітей Форостян О. І., Шеремет Б. Г., Лещій Н. П., Малій В. М.	imzo.gov.ua	2017
Програма з корекційно-розвиткової роботи «Ритміка» для 5-10 класів спеціальних ЗНЗ для глухих дітей Вовченко О. А.	imzo.gov.ua	2017
Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізична культура» для 5-10 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з порушеннями слуху (для дітей зі зниженим слухом) Форостян О. І., Лещій Н. П.	imzo.gov.ua	2022
Комплект навчальних програм для дітей з інтелектуальними порушеннями для 5-10 класів (українська мова, українська література, Я у світі, історія України, основи правознавства, математика, природознавство, географія, хімія і фізика в побуті, музичне мистецтво, образотворче мистецтво, трудове навчання, інформатика, фізична культура, основи здоров'я)	imzo.gov.ua	2015

Програма з корекційно-розвиткової роботи «Лікувальна фізична культура» для 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з інтелектуальними порушеннями (Бобренко І. В.).	наказ МОН від 12.06.2018 №627	2016
Програма з корекційно-розвиткової роботи «Розвиток мовлення» для учнів 5-10 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів з помірними інтелектуальними порушеннями (Хайдарова О. С., Блеч Г. О.).	наказ МОН від 12.06.2018 №627	2016
Програма з корекційно-розвиткової роботи «Соціально-побутове орієнтування» 5-10 класи спеціальних загальноосвітніх закладів для дітей з інтелектуальними порушеннями (Остапенко Л.І., Тарновська Л.І.)	наказ МОН від 12.06.2018 №627	2016
Програма з корекційно-розвиткової роботи «Ритміка» 5-10 класи спеціальних загальноосвітніх закладів для дітей з інтелектуальними порушеннями (Редько Л.О, Безкоровайна Л.А.	наказ МОН від 12.06.2018 №627	2016

РОЗДІЛ V. ОПИС РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧНІВ З НАВЧАЛЬНИХ ПРЕДМЕТІВ

Очікувані результати навчання, окреслені в межах кожної галузі, досяжні, якщо використовувати інтерактивні форми і методи навчання.

Основною формою організації освітнього процесу є різні типи уроків. Згідно Державних стандартів початкової, базової, повної загальної середньої освіти мають місце такі типи уроків:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, уроки-семінари, конференції, форуми, брифінги, інтерактивні та інтегровані уроки, ділові ігри, відео-уроки, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

При дистанційному навчанні застосовуються такі форми організації освітнього процесу, як конференції, консультації, віртуальні екскурсії, презентації.

Очікувані результати навчання здобувачів початкової освіти .

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, щопередбачає виконання учнем вимог до результатів навчання, визначених державним стандартом початкової освіти.

Метою початкової освіти дітей з ООП є особистісне становлення здобувачів освіти, розвиток їхніх пізнавальних здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, пізнавальної активності, що забезпечують їхню готовність до життя в демократичному суспільстві, продовження навчання в основній ланці школи.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1-2 класи і 3-4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Головними завданнями є :

- здобуття початкової освіти з урахуванням індивідуальної програми розвитку, шляхом спеціально організованого освітнього процесу в комплексі з корекційно-розвитковою роботою.
- забезпечення системного кваліфікованого психолого-педагогічного супроводу дітей з урахуванням стану їх здоров'я, особливостей психофізичного розвитку;
- соціалізація та інтеграція дітей зі складними порушеннями розвитку в суспільство;
- сприяння засвоєнню вихованцями норм громадянської етики та загальнолюдської моралі, міжособистісному спілкуванню, основ гігієни та здорового способу життя, початкових трудових умінь і навичок;
- сприяння всебічному розвитку дітей;
- здійснення корекційно-розвиткової та реабілітаційної роботи;
- надання реабілітаційних послуг згідно з індивідуальною програмою реабілітації дитини;

- надання психолого-педагогічної допомоги батькам або іншим законним представникам, які виховують дітей такої категорії, з метою обов'язкового залучення їх до освітнього, корекційно-розвиткового та реабілітаційного процесу.

Програму побудували із врахуванням таких **принципів**:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- корекційно-розвивальної спрямованості навчання;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у школярів із порушеннями інтелектуального розвитку таких ключових компетентностей:

- *володіння державною мовою*, що передбачає елементарні уміння та навички (у межах мовленнєвих можливостей) усно і письмово висловлювати свої думки, усвідомлення ролі мови для спілкування та культурного самовираження;
- *можливість спілкуватися рідною мовою* (у межах пізнавальних можливостей), що передбачає використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади;
- *математична компетентність*, що передбачає застосування (у межах пізнавальних можливостей) математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- *компетентності у галузі природничих наук*, що передбачають формування пізнавального досвіду, прагнення самотійно чи в групі спостерігати та досліджувати, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
- *соціально-трудової компетентності*, що передбачає формування трудових умінь та навичок, що забезпечують подальшу здатність до успішного опанування основ професійно-трудової діяльності, набуття навичок практичної життєдіяльності;

- *екологічна компетентність*, що передбачає сформованість уявлень щодо екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадливого використання та збереження природних ресурсів;
- *інформаційно-комунікаційна компетентність*, що передбачає опанування елементарними основами цифрової грамотності для розвитку і спілкування, можливість безпечного використання інформаційно-комунікаційних засобів у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- *навчання впродовж життя*, що передбачає опанування життєво необхідними базовими вміннями і навичками, що сприятимуть подальшій соціальній адаптації та інтеграції у суспільство;
- *громадянські та соціальні компетентності*, що передбачає вміння діяти (у межах своїх можливостей) у життєвих ситуаціях, ідентифікувати себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я та здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;
- *культурна компетентність*, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості, формування навичок культури поведінки в соціумі;
- *основи фінансової грамотності*, що передбачає формування уявлень про грошові одиниці, необхідні для здійснення та організації побутової життєдіяльності, залучення до сфери соціально-побутової та елементарної економічної діяльності.

Враховуючи інтегрований характер компетентностей, у процесі реалізації освітньої програми будемо використовувати внутрішньо предметні та міжпредметні зв'язки.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання надавач освіти визначає самостійно, враховуючи пізнавальні здібності та можливості осіб з особливими освітніми потребами, конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення корекційно-розвивальних завдань та орієнтованих очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Очікувані результати навчання здобувачів базової середньої освіти

Базова середня освіта – другий рівень повної загальної середньої освіти, що передбачає виконання учнем вимог до результатів навчання, визначених Державним стандартом повної загальної середньої освіти (5-6 класи) та Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти (7-10 класи)

Метою освітньої програми є особистісне становлення здобувачів

освіти, розвиток їхніх пізнавальних здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, пізнавальної активності, що забезпечують їхню готовність до життя в демократичному суспільстві, соціалізації та адаптації в соціумі, здійснення допрофесійної освіти.

Головними завданнями є:

- здобуття базової середньої освіти для дітей з ООП з урахуванням індивідуальної програми розвитку, шляхом спеціально організованого освітнього процесу в комплексі з корекційно-розвитковою роботою;
- забезпечення системного кваліфікованого психолого-педагогічного супроводу дітей з урахуванням стану їх здоров'я, особливостей психофізичного розвитку;
- соціалізація та інтеграція дітей зі складними порушеннями розвитку в суспільство;
- сприяння засвоєнню вихованцями норм громадянської етики та загальнолюдської моралі, міжособистісному спілкуванню, основ гігієни та здоровому способу життя, початкових трудових умінь і навичок;
- сприяння всебічному розвитку дітей;
- здійснення корекційно-розвиткової та реабілітаційної роботи;
- надання реабілітаційних послуг згідно з індивідуальною програмою реабілітації дитини;
- надання психолого-педагогічної допомоги батькам або іншим законним представникам, які виховують дітей такої категорії, з метою обов'язкового залучення їх до освітнього, корекційно-розвиткового та реабілітаційного процесу.

Програму побудували із врахуванням таких **принципів:**

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- корекційно-розвивальної спрямованості навчання;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і

фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення здобувачів освіти до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Освітня програма окреслює рекомендовані підходи до планування й організації освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом повної загальної середньої освіти та Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей здобувачів освіти. Формуванню ключових компетентностей сприяє становлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних, їх використання посилює пізнавальний інтерес здобувачів освіти до навчання.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		<p>невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		<p>технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Наскрізні лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; вони будуть враховуватися при формуванні шкільного середовища. Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів з ООП уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища - зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
- окремі предмети - виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від

цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

- предмети за вибором;
- роботу в проєктах;
- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в здобувачів освіти соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формування критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприяє формуванню відповідального громадянина, що розуміє принципи та механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія засвоюється переважно через колективну діяльність, яка поєднує окремі предмети між собою та розвиває у здобувачів освіти готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати у здобувачів освіти якомога більше позитивних емоцій, а її зміст - бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, наполегливості та чесності. Приклад вчителя є важливим у формуванні толерантного ставлення один до одного, незалежного від рівня навчальних досягнень та особливостей психофізичного розвитку.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення здобувача освіти як свідомого громадянина, здатного вести здоровий спосіб життя та формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p>

	<p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку та охорону здоров'я (текстові завдання пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів транспортних засобів).</p>
<p>Підприємливість і фінансова грамотність</p>	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння здобувачами освіти практичних аспектів фінансових питань, (здійснення заощаджень, інвестування запозичення, страхування кредитування тощо).</p> <p>Реалізується через розв'язування практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>

РОЗДІЛ VI. ОРГАНІЗАЦІЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ

За умов епідеміологічної ситуації, воєнного стану, спричинених повномасштабним вторгненням РФ в Україну 24 лютого 2022 року, необхідністю введення запобіжних заходів задля запобігання поширенню вірусних хвороб, збереження життя та здоров'я учасників освітнього процесу, під час планування організаційних заходів, що забезпечують освітній процес, у тому числі і під час календарно-тематичного планування з предметів враховується можливість організації освітнього процесу в Піщанському НРЦ в умовах карантину та (або) воєнного стану. Основою для цього є **нормативно-правова база:**

- Конституція України;
- Закон України «Про освіту»;
- Закон України «Про повну загальну середню освіту»;
- Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом МОН від 08 вересня 2020 року [№ 1115](#), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 року за № 941/35224 (далі Положення);
- Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, (наказ МОН України від 12.01.2016 № 8, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314);
- Постанова від 9 грудня 2020 р. № 1236 «Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2»;

- Наказ Міністерства освіти і науки України від 28.03.2022 №274 «Про деякі питання організації здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні».

Індивідуальна форма навчання в системі загальної середньої освіти – це одна із форм організації освітнього процесу для забезпечення права осіб з ООП на здобуття повної загальної середньої освіти в спеціальних загальноосвітніх навчальних закладах. Учням закладу доступні три форми, за якими можна організувати індивідуальне навчання: екстернатна, сімейна (вона ж – домашня) та педагогічний патронаж.

Екстернатна форма – це коли учень самостійно засвоює весь матеріал, після чого у закладі освіти оцінюють його знання.

Педагогічний патронаж – форма, у випадку якої освітній процес і засвоєння знань забезпечує педагогічний працівник.

Організація індивідуальної форми навчання в Піщанському НРЦ, за потреби, визначається та організовується відповідно до Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах. Навчальні плани для індивідуальної форми навчання розробляються на основі освітньої програми закладу освіти. Індивідуальний навчальний план охоплює всі навчальні предмети інваріантної частини (базові), вибірково-обов'язкові предмети відповідно до навчального плану освітньої програми, обраної для засвоєння здобувачем освіти.

Сімейна (домашня) форма передбачає, що весь освітній процес для учня самостійно організовують його батьки. Вони ж несуть відповідальність за здобуття знань на рівні не нижче стандартів.

Навчання за сімейно (домашньою) формою здійснюється в Піщанському НРЦ відповідно до Положення комунального закладу «Піщанський навчально-реабілітаційний центр» Вінницької обласної Ради про сімейну (домашню) форму навчання, схваленого педагогічною радою (протокол №1 від 31.08.2023) та затвердженого наказом №224 від 31.08.20

РОЗДІЛ VII. ОПИС ФОРМ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОЦІНЮВАННЯ

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формуального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти з ООП опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формульованому оцінюванню, 3-4 класів - вербальному, формульованому та підсумковому рівневому оцінюванню.

Формульоване оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей з ООП; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини з ООП; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладу освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на шкільному рівні, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Упродовж навчання в основній школі оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Педагогічна рада закладу приймає рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента.

Оцінювання результатів навчання учнів зорієнтоване на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є: поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, що видається учневі щороку.

Поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів здійснюється відповідно до вимог навчальних програм із застосуванням таких основних форм та способів:

- усної (зокрема шляхом індивідуального, групового та фронтального опитування);
- письмової, у тому числі графічної (зокрема шляхом виконання діагностичних, самостійних та контрольних робіт, тестування, організації роботи з текстами, діаграмами, таблицями, графіками, схемами, контурними картами тощо);
- цифрової (зокрема шляхом тестування в електронному форматі);
- практичної (зокрема шляхом організації виконання різних видів експериментальних досліджень та навчальних проектів, виготовлення виробів, роботи з біологічними об'єктами, хімічними речовинами тощо).

У рамках академічної свободи педагогічні працівники закладу освіти здійснюють вибір форм, змісту та способу оцінювання залежно від дидактичної мети.

У книзі пронумеровано, прошнуровано і скріплено печаткою сторінок

тридцять сім

(прописом)

Директор загальноосвітнього

М.П. навчального закладу

(підпис)

Олена Азеховська
(прізвище, ініціали)

«30» травня 2024